herpy

LEGUANER

Green Anole

Anolis carolinensis

Anolis carolinensis er en slank, klatrende øgle fra det sydøstlige USA, der skifter mellem grøn og brun efter temperatur, lys og humør. Den bliver 12-20 cm inklusive hale, er dagaktiv og lever af små insekter. Den kræver et højt, lyst og fugtigt terrarie med UVB og en varm solplads, og hannen holdes alene eller sammen med et par hunner.

Familie: Dactyloidae Tidligere navn: *Ameiua bullaris; Anolis baccatus; Anolis podargicus; Anolius carolinensis; Norops baccatus* Udgivet 17. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**12-20 cm** total længde inkl. hale
Vægt	**2-6 g**
Levetid	**4-8 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Tempereret skov og eng**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 60 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-28 °C**
Hotspot	**30-35 °C**
Temperatur, nat	**18-24 °C**
Luftfugtighed	**60-70 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**4-12 mdr.**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Kuld pr. år	**6-10**
Inkubation	**35-49 dage** ved 28-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står hverken på CITES-listerne eller i EU's bilag A-D. Ingen anoler eller andre arter i gruppen står på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015), og arten er ikke på EU's liste over invasive arter.

Om arten

Anolis carolinensis er en lille, slank øgle med smalt, tilspidset hoved, lang tynd hale og tåpuder, der gør det let at klatre på glatte flader. Skællene er små og fløjlsagtige. Farven skifter mellem grøn og brun: grønt ses hos et roligt og varmt dyr, mens brun og næsten sort hører til kulde, stress og kamp. Skiftet styres af tre typer pigmentceller i huden og sker i løbet af få minutter. Undersiden og underkæben er lyse.

Dyret bliver 12-20 cm inklusive hale, og halen udgør mere end halvdelen af længden. Kroppen alene (snude til kloak) bliver op til 7-8 cm. Voksne vejer 2-6 g. Hannerne er større end hunnerne og har en lyserød til orange hudlap under struben, som de folder ud, når de vil imponere en hun eller advare en rival. Hos hunner ses hudlappen sjældent. Hunner og unge har ofte en lys stribe ned langs ryggen.

Underarten *A. c. seminolus* lever i det sydvestlige Florida. *Anolis porcatus* fra Cuba blev tidligere regnet til samme art. Familiens navn er omstridt: både Dactyloidae og Anolidae bruges. Mange dyr i handlen er vildfangne i det sydøstlige USA.

Arten stresses let af håndtering og egner sig bedre som dyr til iagttagelse end som dyr, der tages op dagligt.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Anolis carolinensis lever i det sydøstlige USA: fra det østlige Texas, det sydøstlige Oklahoma og det sydlige Arkansas over Louisiana, Mississippi, Alabama og Georgia til Florida og op gennem South Carolina og North Carolina til det sydøstlige Virginia og det sydøstlige Tennessee. Arten findes også på Bahamas, Caymanøerne og Anguilla, men det er uafklaret, om de bestande er oprindelige, og de indgår ikke i kortet. Typelokaliteten er Charleston i South Carolina.

Arten er indført til bl.a. Hawaii, Californien, Mexico, Ogasawaraøerne og Okinawa i Japan, Guam og Saipan. I Florida er den flere steder trængt tilbage af den indførte *Anolis sagrei*.

> **Oprindelig udbredelse:** USA.

LEVESTED

Arten er trælevende: den holder til på stammer, grene og buske, oftest på skyggede grene, hvor der er insekter at fange. Den ses også i højt græs og er en af de almindeligste øgler i byer og forstæder, hvor den sidder på hegnspæle og husvægge.

Klimaet er varmt tempereret til subtropisk med varme, fugtige somre og kølige vintre. Om vinteren er dyrene mindre aktive og går i en let vinterhvile. Aktive dyr har en kropstemperatur på 22-34 °C. De soler sig om morgenen og søger skygge, når det bliver for varmt. Yngletiden varer fra april til august, og dyrene drikker dug og regndråber fra bladene.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

Pasning

TERRARIET

En enkelt anole skal have et terrarie på mindst 60 × 60 × 60 cm (længde × bredde × højde). Større er bedre, især i højden, fordi arten klatrer og bruger hele rummet. Terrariet skal helst åbne forfra, være uigennemsigtigt på siderne og have god ventilation, så luften ikke står stille og skimmel undgås.

Indret med mange klatregrene i alle højder, kork, lianer og tæt bladværk af levende planter, fx *Epipremnum*, *Philodendron*, *Ficus* og bromelier. Bunden er 5-10 cm kokosfiber eller en blanding af havejord og kokosfiber med visne blade øverst. Fjern ekskrementer dagligt, og skift bunden hver 3.-4. måned.

Hold helst kun én anole i hvert terrarie, for flere dyr giver let konflikter. Vil man holde flere, går det kun med én han og to-tre hunner i et tilsvarende større terrarie med mange solpladser og skjul, så hunnerne kan komme ud af syne. To hanner må aldrig bo sammen.

TEMPERATUR

Solpladsen skal være 30-35 °C målt på grenen lige under varmelampen. Resten af terrariet holdes på 22-28 °C om dagen, og om natten er 18-24 °C passende. Det varmeste sted er øverst og det køligste nederst, så dyret selv kan vælge, og der skal derfor være grene i alle højder.

Om vinteren kan dagtemperaturen sænkes til 18-21 °C og nattemperaturen til omkring 15 °C i nogle uger, samtidig med at lyset forkortes. Den kølige periode efterligner vinteren i udbredelsesområdet og er nødvendig, hvis dyrene skal yngle. Kun sunde dyr i godt huld må få en vinterhvile.

En spotpære i en keramisk fatning er normalt nok i et mindre terrarie. Bliver solpladsen for varm, løftes lampen, eller pæren skiftes til en med lavere effekt. Arten kravler gerne på nettet i loftet, så lampen skal hænge uden for terrariet eller være afskærmet. Mål med to digitale følere: én på solpladsen og én i skyggen nederst. Brug aldrig varmesten.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 60-70 % i gennemsnit, lavere midt på dagen og højere om natten. Sprøjt planterne morgen og aften, så dyret kan drikke dråberne fra bladene. Det er den vigtigste vandkilde, for mange dyr forstår ikke at drikke af en skål. Et drypanlæg, der drypper ned i en lille skål, kan lære dem det.

I tørre rum hjælper en forstøver med destilleret vand med at holde fugten oppe om natten. Brug den ikke om dagen, og rengør udstyret jævnligt. For lav fugt giver hudskifteproblemer og udtørring, men dårlig ventilation giver sygdom, så de to ting skal være i balance.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

LYS OG UVB

Arten er dagaktiv og skal have kraftigt lys og UVB hver dag. Den soler sig i halvskygge, og UVB-lampen skal give Ferguson-zone 2, dvs. et UV-indeks på højst omkring 3 på solpladsen. Et T5-rør på 6 % eller en lampe til skovarter passer, hvis afstanden til grenen passer til lampens styrke, så følg producentens anvisning og mål gerne. Skift røret efter producentens anvisning.

Lyset tændes 14 timer om sommeren og 10 timer om vinteren med en gradvis overgang. UVB-røret alene giver for lidt almindeligt lys, så supplér med en lysstærk lampe på omkring 6500 K, der dækker det meste af terrariet, især hvis der er levende planter.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Anolis carolinensis er insektæder og tager levende bytte, der bevæger sig. Giv små insekter, der højst er halvt så store som dyrets hoved: fårekyllinger, små kakerlakker, græshopper, flyveløse bananfluer og larver af soldaterfluer og melbiller. Variation er det vigtigste i foderet. Undgå bænkebidere og biller, og giv aldrig ildfluer.

Unge dyr fodres dagligt og må spise, hvad de kan. Voksne fodres hver anden dag med 2-3 foderdyr pr. gang. Støv alle foderdyr let med en 50/50-blanding af kalk og multivitamin ved hvert måltid, og fodr foderdyrene godt 24-48 timer, før de gives videre. Fodring med pincet er en god måde at lære dyret at kende på.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Hannerne er territoriale og viser sig ved at nikke med hovedet, folde hudlappen ud og puste sig op. To hanner i samme terrarie kæmper, og den svageste tager skade eller bukker under af stress. Hunner er mindre aggressive, men også de kan være i konflikt.

Arten er sky og egner sig bedst som udstillingsdyr. Lad et nyt dyr være i fred i omkring 2 uger, så det kan falde til. Håndtering stresser arten, og et dyr, der bider, skal sættes ned, så det kan få fodfæste, frem for at blive revet løs, for kæben kan brække. Et dyr, der hele tiden er brunt, er stresset; hos flere dyr i samme terrarie skyldes det ofte et dominerende dyr, og så skal det stressede dyr flyttes.

Halen kan kastes og vokser ud igen med en anden farve og form, så grib aldrig fat om halen.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen er større og har en tydelig, lyserød til orange hudlap under struben og forstørrede porer under kloakken. Hunnen har sjældent hudlap og har ofte en lys længdestribe langs ryggen. Dyrene bliver kønsmodne fra 4 måneders alderen og senest ved 12 måneder, oftest ved 6-9 måneder. En han og en hun bør være udvoksede og i godt huld, før de sættes sammen.

PARRING

Yngletiden følger efter vinterhvilen og varer 4-5 måneder, fra april til august. Hannen nikker med hovedet og viser hudlappen, og en villig hun bøjer hovedet. Så griber hannen hende i nakken og parrer sig i løbet af få minutter, oftest om eftermiddagen eller aftenen. Hunnen kan gemme sæd i flere måneder, så en enkelt parring kan give flere befrugtede æg. Længere dage og højere temperatur sætter gang i sæsonen.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger ét æg, sjældnere to, med omkring 2 ugers mellemrum gennem hele sæsonen, i alt 6-10 æg. Hun graver ægget ned i fugtig, løs jord og dækker det til. Giv hende et lag fugtig, løs jord eller kokosfiber, mindst 5 cm dybt, i en bakke eller under planterne. Æggene er små og ovale, omkring 6 × 5 mm.

INKUBATION

Æggene kan klække i terrariet, men det er sikrere at flytte dem forsigtigt og med samme side opad til en lukket beholder med let fugtigt vermiculit eller sand. Temperaturen skal være 28-30 °C. Æggene klækker efter 5-7 uger, ved 29-30 °C efter 35-40 dage. Tjek ugentligt, at underlaget er fugtigt, og at ingen æg mugner.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er omkring 6 cm lange ved klækningen og vejer omkring 0,3 g. De æder meget og skal have små foderdyr som flyveløse bananfluer og nyklækkede fårekyllinger hver dag, støvet med kalk og vitaminer. Spray terrariet dagligt, så de kan drikke. Hold ungerne i et terrarie, der er indrettet som de voksnes, men mindre, og adskil hannerne, så snart kønnet kan ses, så de ikke kæmper.

Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer skyldes fejl i opsætningen. De typiske er:

- Metabolisk knoglesygdom ved for lidt UVB eller for lidt kalk. Giv UVB og støvede foderdyr.
- Tørre eller sidende hudrester ved for lav luftfugtighed, især på tæer og hale.
- Luftvejsinfektion ved dårlig ventilation eller for kølige forhold.
- Brændsår på ryggen, hvis dyret rører ved en varmelampe, der hænger inde i terrariet.
- Udtørring, afmagring og stress hos nyindkøbte, vildfangne dyr. Et dyr med indsunkne øjne eller hudfolder er udtørret.
- Indvendige snyltere og mider, som er almindelige hos vildfangne dyr og kan påvises af en krybdyrdyrlæge.

Gå til dyrlæge, hvis dyret ikke spiser i mere end en uge, er slapt, har hævelser eller forbliver mørkt uden grund.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.